

Книга за драмата на един народ, който винаги започва отначало...

Публикуван на: 2007-06-05

"Хамали на илюзии" от Георги Парушев

"Това е драма на един народ, който винаги започва все от началото. Романът е присъда за ония исторически факти и събития, свързани с времето, когато ромите са били изгаряни на клада от инквизицията, в пещите на концентрационните лагери и гонени без всякакъв повод.

Георги Парушев е с доказана дарба на писател."

Йордан Радичков

Такава е оценката на големия български творец Й. Радичков за книгата на Георги Парушев "Хамали на илюзии".

Изданието е спечелило конкурс на Националния център за книгата. Спонсорирано е и от Националния съвет за сътрудничество по етническите и демографските въпроси.

Георги Парушев е носител на национални награди за поезия. Стиховете му са превеждани на руски, английски, френски и ромски език.

Съставител е на първата в България "Антология на ромската поезия". Съсценарист е на над 30 документално-публицистични филми, отразяващи живота на ромите. Автор е на предаването на БНТ "Пространства". Главен редактор е на ромското списание за икономика, политика и култура "Житан".

Представяме ви откъс от книгата на Георги Парушев "Хамали на илюзии"

Облякох червено елече, сложих пояс на кръста. Обух чизмите, измайсторени от баща ми. И започнах да се държа като господар с циганите. Но всяка вечер сънят ми беше неспокоен. Някакво кошмарно мислене ме сграбчваше и аз трескаво разсъждавах. Дори стигнах до извода, че самият аз вече нямам нищо общо с мисълта, че свободата е да притежаваш целия свят.

Тоя дърт старец още по време на раждането на пръстта ни е лъгал нас, циганите. Тия, дете не са го слушали, сега имат земя, обградена с колове, а ние все още живеем по чужди места - разсъждавах аз.

Баща ми каза:

- Стариат с бялата брада не е искал да убиваме и да отнемеме земята на тия, дете са убивали и я обграждат с колове.

Тогава? Два са пътищата. Или убиваме, или ставаме роби на убиващите. Ако приемем да убиваме, трябва най-напред една вечер да убия най-яките мъже от катуна и още на сутринта жените и децата им ще ми бъдат роби, а аз господар. И после децата им ще ги карам да убиват и ще ми водят още роби и още роби. Тогава може да стана и цар.

Най-богатият!

Първият мъж! - така разсъждавах през нощите, но някак се опирах до една преграда, грамадна като тия дебели и високи дървета.

Как ще убия кръвта си. Те тъй ме обичат. Не, не мога да сторя това. Убиецът е по-голям роб и от мене. Няма такова нещо. По-добре роб, но не и убиец, казах си аз.

Обаче преди да изгрее слънцето, в съня ми дойде старата ни майка от времето на раждането на пръстта. За ръката ме хвана и ме заведе до брега на голямото море. Грамадни вълни се блъскаха в брега и роняха рохката пръст.

- Ти как така си мислиш да убиваш? - рече ми старицата. - Виждаш ли това море? Това е силата на страстта. Вътрешна страст. И тя бушува и ту се надига. И кой може да спре тази страст. Никой! Циганите сме като това море. Ще се раждаме, ще умираме, ще се борим със стихии, но няма да убиваме човек за земя. Цялата земя на света е и циганска. Няма сила, която да ни я отнеме. Тая земя ражда всичко за всички. И тези дете убиват, заклевам те, никога с тях да не се сдружиш. Те вече миришат на кръв. Ако станеш като тях, кожата ти ще мирише на кръв и тогава вече няма да си циганин! По-добре е да

лъжеш, да крадеш, но никога не убивай за земя! Рано или късно, те ще се избият за тази земя! И ще дойде ден, когато тя няма да бъде на тези, които са убивали и са я обградили с колове. Проклет да си, ако забравиш думите ми!

Целият се изпотих. Стреснах се. Обезумял държа главата си, сякаш ще се пръсне на парчета. Станах и отидох при знахарката Комбуйца. Всичко ѝ разказах.

- Момчето ми, ти се излекува! - придърпа ме и притисна главата ми до едрите си гърди. Гледах гузен своите братя от катуна. Милозливост ме обхвана. Разревах се. Никой от циганите не разбра защо плачех. След като се успокоих, събрах мъжете от катуна и им казах:

- Братя, проклинам ви, ако убиете човек за земя. Земята е на всички живинки. Ние, циганите, не се нуждаем от земя, защото цялата земя на света е на циганите. Затуй, за да се спасим, ще просим, ще лъжем, ще крадем, за да продължим рода.

Казах и помолих мъжете да впрегнат каруците и да се готвят за път...